

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/91/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6222201370
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6222201370.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Ivica Hanuskovej a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci žalobkyne: M. W., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX I., K. XXX/X, právne zastúpenej advokátom JUDr. Radkom Petruňom, Advokátska kancelária 960 01 Zvolen, Tehelná 189, proti žalovanej: W. R. J., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX E., W. XXX/X, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovanej proti uzneseniu Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 11C/44/2022-36 zo dňa 09. 08. 2022, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

1. Okresný súd odvolaním napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým žalovanej zakázal nehnuteľnosti nachádzajúce sa v k. ú. Želovce, obec Želovce, okres Veľký Krtíš, vedené na Okresnom úrade Veľký Krtíš, zapísané na LV č. XXXX vo vlastníctve žalovanej v podiele 1/1 a to:

- pozemok parcely registra „C“, evidovaný na katastrálnej mape, parc. č. XXX druh pozemku: zastavaná plocha nádvorie, o výmere 905 m²,
- pozemok parcely registra „C“, evidovaný na katastrálnej mape, parc. č. 614/2, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 348 m²,
- stavbu so súp. č. XXX, popis stavby: rodinný dom, druh stavby: 10 - rodinný dom, postavený na pozemku parc. č. XXX/X, parcely registra „C“, evidovaný na katastrálnej mape, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie o výmere 348 m² (ďalej len „nehuteľnosti“),

scudziť, darovať, zameniť, previesť na iného v rámci zabezpečovacieho prevodu práva, vložiť ako vklad do obchodnej spoločnosti alebo družstva, vykonávať iné úkony, ktorými sa prevádza vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam na inú osobu, resp. sa k týmto nehnuteľnostiam zriaďuje záložné, prípadne iné podobné právo alebo vecné bremeno v prospech tretích osôb, ako aj vykonávať akékoľvek iné úkony, ktoré smerujú k vykonaniu zmeny zápisu vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam v katastri nehnuteľností a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že dňa 12. 07. 2022 bola okresnému súdu doručená žaloba, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia neúčinnosti právneho úkonu - Dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, uzavretej dňa 05. 08. 2019 medzi E. J., nar. XX. XX. XXXX a žalovanou, ktorej predmetom boli vyššie označené nehnuteľnosti. Spolu so žalobou žalobkyňa predložila návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým navrhla, aby žalovanej súd zakázal nakladať s predmetnými nehnuteľnosťami. Žalobkyňa odôvodňovala potrebu nariadenia neodkladného opatrenia tým, že uzavrela so E. J. zmluvu o pôžičke, na základe ktorej mu požičala čiastku 14.900 €, ktorú sa jej zaviazal vrátiť do 31. 02. 2016 s príslušenstvom. Napriek rozhodcovskému rozsudku, ktorým sa žalobkyňa tento nárok priznal, nedošlo zo strany dlžníka do dňa doručenia žaloby k úhrade dlžnej sumy, a preto dňa 02. 09. 2021 žalobkyňa podala voči nemu aj návrh na vykonanie exekúcie. Následne zistila, že bez toho, že by došlo aspoň k čiastočnému plneniu pohľadávky, E.

X. uzavrel Dohodu o vyporiadaní zaniknutého BSM zo dňa 05.08.2019, ktorou previedol majetok v spoločnom vlastníctve v rámci vyporiadania BSM na žalovanú (svoju manželku). Dohodou o vyporiadaní BSM došlo k znemožneniu uspokojenia pohľadávky žalobkyne, pretože dlžník nedisponuje iným majetkom.

3. Na osvedčenie skutočností potrebných bezodkladne upraviť pomery medzi stranami žalobkyňa predložila okresnému súdu Zmluvu o pôžičke zo dňa 23. 02. 2015, rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu CADRE so sídlom v Bratislave, č. k. 18/2020/CADRE zo dňa 30.06.2021, upovedomenie o začatí exekúcie č. 404EX 1324/21 zo dňa 28.12.2021, výpis z LV č. XXXX a výdavkový pokladničný doklad zo dňa 23.02.2015.

4. Okresný súd po preskúmaní tohto návrhu spolu s predloženými listinami konštatoval, že žalobkyňa v zákonom požadovanom rozsahu pre účely procesného rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčila nárok, ktorému sa má poskytnúť právna ochrana, spočívajúci v jej práve domôcť sa uspokojenia jej pohľadávky voči majetku dlžníka, ktorý odporovaným právnym úkonom (Zmluvou o pôžičke zo dňa 23.02. 2015) ušiel z majetku dlžníka a ktorý nadobudla žalovaná. Existenciu vymáhateľnej pohľadávky potvrdzujú tiež ostatné listiny, najmä výdavkový pokladničný doklad zo dňa 23.02.2015, rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu CADRE, č. k. 18/2020/CADRE zo dňa 30.06.2021 a upovedomenie o začatí exekúcie sp. zn. 404EX 1324/1 zo dňa 8.12.2021. Dlžník previedol svoj majetkový podiel na predmetných nehnuteľnostiach na žalovanú, pričom dlžník v čase tohto úkonu nedisponoval iným relevantným majetkom slúžiacim k rýchlemu uspokojeniu vymáhateľnej pohľadávky, čím vznikol skutočný úbytok v jeho majetkovej sfére. Konanie dlžníka preto nasvedčuje zámer ukrátiť svojho veriteľa (žalobkyňa).

5. Okresný súd ďalej uviedol, že obava z ohrozenia exekúcie je opodstatnená vtedy, keď nositeľ hmotnoprávnej povinnosti realizuje úkony, ktoré smerujú k sťaženiu alebo zmareniu budúcej exekúcie. Súd mal danú podmienku osvedčenú už samotnou existenciou sporu, ktorý sa vo veci vedie o určenie neúčinnosti Dohody o vyporiadaní zaniknutého BSM. Účelom neodkladného opatrenia je, aby pôsobilo preventívne a aby nevznikol priestor na uskutočnenie úkonov, ktoré by spôsobili nezvratný alebo ťažko napravitelný stav a viedli k zhoršeniu postavenia žalobkyne. Podaná odporovacia žaloba ako nástroj právnej ochrany však má limity len do času kým žalovaná zostane vlastníkom predmetných nehnuteľností. Prevodom majetku žalovanou na tretiu osobu by nastalo zásadné sťaženie alebo dokonca znemožnenie uspokojenia pohľadávky žalobkyne. Podľa okresného súdu v súdenej veci už potenciálne zákonné dôsledky zmien vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam v konaní o určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu osvedčujú zákonný predpoklad, že exekúcia bude ohrozená, a preto nariadil navrhované neodkladné opatrenie.

6. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podala včas odvolanie žalovaná. V obsahu odvolania namietala, že žalobkyňa neosvedčila splnenie základného predpokladu na nariadenie neodkladného opatrenia, a to v tomto prípade to, že by exekúcia vedená na splnenie nároku ktorému sa má poskytnúť ochrana, bola ohrozená. Neosvedčila predovšetkým to, že by žalovaná zverejnila inzerát na predaj uvedených nehnuteľností, alebo že by uzavrela zmluvu o budúcej zmluve alebo rezervačnú zmluvu na uvedené nehnuteľnosti, resp. že by ich chcela darovať alebo iným spôsobom previesť vlastnícke právo k nim. Žalovaná uviedla, že neodkladným opatrením nemožno nedôvodne zasahovať do vlastníckeho práva vlastníka a obmedzovať ho vo výkone svojho vlastníckeho práva a preto podľa nej neboli splnené všetky zákonné predpoklady na jeho nariadenie. Zároveň poukázala na to, že E. Z. je vlastníkom aj iných nehnuteľností okrem tých, ktoré sú sporné v tomto konaní, s ktorými disponoval aj po uzavretí dohody o vyporiadaní BSM a mohli by slúžiť na uspokojenie žalobkyne v exekučnom konaní. Navyše tiež uviedla, že E. J. má za to, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný nezákonne a na Okresnom súde Bratislava V sa na jeho podnet vedie pod sp. zn. 23Cr/4/2022 konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

7. Žalovaná v odvolaní ďalej namietala, že v predmetnom prípade absentuje aj jej pasívna vecná legitímácia, pretože povinnosť nenakladať s vecami alebo právami podľa ust. §325 ods. 1 písm. c) CSP sa môže nariadiť len účastníkovi konania, ktorý je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, avšak v danom prípade je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti dlžník E. J., ktorý je žalobkyňi povinný zaplatiť priznaný nárok na základe rozhodcovského rozsudku. Preto voči nej nemôže smerovať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na zákaz nakladania s nehnuteľnosťami. Na základe uvedených skutočností

žiadala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu zmenil a návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

8. Žalobkyňa podala k odvolaniu žalovanej vyjadrenie, v ktorom uviedla, že je pre ňu prakticky nemožné, aby dokázala preukázať žalovanou spomínané kroky, ako napríklad uzatvorenie zmluvy o budúcej zmluve alebo rezervačnej zmluve, pretože by sa o tom nemala ako dozvedieť. Nepovažuje za potrebné preukazovať súdu ani uverejnenie inzerátu na predaj sporných nehnuteľností, aby mohlo byť neodkladné opatrenie nariadené. Pokiaľ by bolo potrebné čakať na obdobné právne úkony, neodkladné opatrenie, ako včasnú a efektívnu ochranu by nemuselo byť možné vôbec uplatniť. Pokiaľ žalovaná nemá úmysel sporné nehnuteľnosti previesť na inú osobu alebo iným spôsobom s nimi nakladať, tak zásah do jej vlastníckeho práva v podobe nariadenie neodkladného opatrenia je iba formálnym. K námietke žalovanej o nesprávnej pasívnej vecnej legitímácii v konaní uviedla, že zmyslom odporovacej žaloby, ktorú podala je dosiahnutie rozhodnutia súdu, ktoré jej umožní uspokojiť pohľadávku priznanú rozhodcovským súdom z majetku, ktorý v dôsledku odporovateľného právneho úkonu ušiel z majetku jej dlžníka - E.a J.ho, a ktorý je v súčasnej dobe práve na základe tohto odporovaného právneho úkonu vo vlastníctve žalovanej. K ďalšiemu majetku E.a J.ho žalobkyňa uviedla, že celková hodnota daného majetku predstavuje sumu 12.904,15 €, čo potvrdzuje odborné vyjadrenie realitnej kancelárie Nataly reality, s. r. o. zo dňa 02. 10. 2022, pričom výška pohľadávky žalobkyne je len titulom istiny v sume 14.900 €. Vzhľadom na uvedené žalobkyňa žiadala, aby odvolací súd nariadené neodkladné opatrenie okresným súdom potvrdil.

9. Žalovaná podala k vyjadreniu žalobkyne repliku, v ktorej zotrvala na tvrdeniach uvedených v podanom odvolaní. K ostatnému majetku E.a J.ho navyše uviedla, že ich ohodnotenie na celkovú sumu 12.904,15 € je len vyjadrenie realitnej kancelárie, pričom hodnota týchto nehnuteľností je podľa žalovanej oveľa vyššia, vzhľadom na trhovú cenu nehnuteľností pohybujúcu sa v danom katastrálnom území. Navyše doplnila, že E. J. disponuje aj obchodným podielom v obchodnej spoločnosti, a teda jeho celkový ostatný majetok by postačoval na uspokojenie pohľadávky žalobkyne v rámci exekúcie. Žalovaná preto zotrvala na svojom odvolacom návrhu, aby odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu zmenil a návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

10. Žalobkyňa podala v konaní aj dupliku, v ktorej sa pridržiavala svojich predchádzajúcich tvrdení a má za to, že potrebu dočasnej úpravy pomerov medzi stranami dostatočným spôsobom preukázala, a preto žiadala, aby odvolací súd rozhodnutie okresného súdu potvrdil.

11. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací a príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), včas podané odvolanie žalovanej prejednal viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 379 CSP a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (á contrario) CSP uznesenie okresného súdu postupom podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil ako vecne správne.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

14. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

15. Podľa § 326 ods. 2 CSP k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

16. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § XXX, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

17. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti

uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

18. Podľa § 42a ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkov právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

19. Podľa § 42a ods. 2 OZ odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

20. Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese, ktorého zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v jeho schopnosti dočasnou a provizórnou úpravou zabrániť nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania, v začatom konaní, či po jeho skončení nastať. Neodkladné opatrenie nemá charakter konečného rozhodnutia a jeho účelom je len dočasná úprava pomerov strán sporu. Charakter neodkladného opatrenia si nevyžaduje, aby súd nevyhnutne zistil všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a preto pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je nevyhnutné, aby z návrhu boli osvedčené aspoň základné skutočnosti odôvodňujúce potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami, najmä to, že jeho nariadením možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha.

21. Pojem osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie. Dôkazné bremeno spočíva výlučne na navrhovateľovi neodkladného opatrenia a jeho návrh by preto mal obsahovať všetky skutočnosti potrebné na dostatočné preukázanie potreby dočasnej úpravy pomerov medzi sporovými stranami, cez osvedčenie dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, až po preukázanie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Potreba prenesenia dôkazného bremena výlučne na navrhovateľa neodkladného opatrenia vyplýva zo skutočnosti, že súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania, čo súvisí jednak s tým, že oboznámenie ostatných sporových strán s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia ešte pred jeho nariadením by mohlo zmažiť jeho účel, a navyše taký postup by oddialil možnosť jeho nariadenia.

22. Odvolací súd preskúmal podstatné odvolacie námietky žalovanej a dospel k záveru, že tieto neboli dôvodné. Okresný súd aplikoval správne ustanovenia právnych predpisov, súdnu vec správne právne posúdil a zároveň sa odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP stotožnil aj s právnymi závermi napadnutého uznesenia. V odôvodnení uznesenia jasne, dostatočne a zrozumiteľne vysvetlil, z akého dôvodu považoval nárok uplatnený žalobkyňou na nariadenie neodkladného opatrenia za osvedčený.

23. V súdnej veci je dostatočne osvedčené, že medzi žalobkyňou a dlžníkom, ktorý je zároveň scudziteľom sporných nehnuteľností z odporovaných právnych úkonov v prospech žalovanej, existuje sporný záväzkový vzťah, ktorý bol priznaný právoplatným rozsudkom rozhodcovského súdu, a že sa tento nárok vymáha aj v exekučnom konaní. Rovnako je osvedčené, že na návrh žalobkyne sa vedie na okresnom súde konanie o žalobe o určenie neplatnosti odporovateľného právneho úkonu, ktorým je vyporiadanie BSM, na základe ktorého došlo k prevodu vlastníckeho práva z majetku dlžníka na žalovanú, čím dlžník reálne svoj majetok zmenšil. Vzhľadom na predmet konania vo veci samej ide o nehnuteľnosť, v súvislosti s ktorými existuje obava, že ich prevodom v súčinnosti so žalovanou, ako účastníčkou odporovaného právneho úkonu, mohol dlžník reálne ukrátiť žalobkyňu ako svojho veriteľa, hoci tieto mohli byť postihnuteľné v exekúcii. To, či vyporiadanie BSM napokon bude neplatným právnym úkonom z dôvodu jeho odporovateľnosti, bude jednoznačne zrejme až po právoplatnom skončení konania vo veci samej.

24. Jednou z podmienok odporovateľnosti právneho úkonu v zmysle ust. § 42a ods. 2 OZ je, že úmysel ukrátiť veriteľa musel byť druhej strane známy (v tomto prípade žalovanej). Dôvera v dobromyseľnosť

nakladania s týmto majetkom v čase splatnej pohľadávky je konaním dlžníka v súčinnosti so žalovanou prinajmenšom spochybnená, a vzhľadom k tomu, že k ich vzájomnému vyporiadaniu BSM došlo 05. 08. 2019, teda v čase, kedy voči dlžníkovi existovala splatná pohľadávka, je dočasná ochrana nároku zo žaloby vo veci samej aj dostatočne osvedčená. Už tento postup sám o sebe predstavuje sťaženie postavenia žalobkyne a preukazovanie ďalších konkrétnych krokov, ako ponúkание nehnuteľností na predaj, uzatvorenie zmluvy o budúcej zmluve, darovacej zmluvy a podobne, by bolo neprímerané od žalobkyne očakávať. Okresný súd preto rozhodol správne, ak návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel a ho nariadil. Žalovaná navyše v odvolaní a vo vyjadreniach nevysvetlila, z akého dôvodu sa bráni nariadeniu tohto neodkladného opatrenia, ak z jej tvrdení vyplýva, že so spornými nehnuteľnosťami nenakladá a nakladať ani neplánuje. Právo žalovanej užívať nehnuteľnosti týmto neodkladným opatrením nie je nijak dotknuté a v ich bežnom užívaní nemusí trpieť, ani znášať žiadne zásahy. Ide len o preventívne opatrenie, aby bol zabezpečený nárok žalobkyne, resp. aby sa jej právne postavenie ešte viac nezhoršilo prípadným scudzením nehnuteľností v prospech ďalších osôb, pokiaľ by žalobkyňa bola v konaní o neplatnosť dohody o vyporiadaní BSM medzi dlžníkom a žalovanou úspešná. K odvolacej námietke žalovanej o existencii iného majetku dlžníka, z ktorého by sa žalobkyňa mohla uspokojiť, odvolací súd dopĺňa, že touto otázkou sa bude zaoberať súdny exekútor v exekučnom konaní. Účelom tohto konania je zabezpečiť, aby sa majetok dlžníka neplatným úkonom nezmenšil.

25. Odvolacia námietka o nesprávnej vecnej legitímácii rovnako nie je dôvodná, pretože uloženie zákazu scudziť, darovať zameniť alebo iným obdobným spôsobom nakladať s nehnuteľným majetkom možno uložiť len vlastníkovi nehnuteľností a nikomu inému. Vlastníkom sporných nehnuteľností je žalovaná, čo vyplýva aj z LV č. XXXX pre k. ú. Želovce, okres Veľký Krtíš. Uvedené platí bez ohľadu na skutočnosť, že nositeľom hmotnoprávnej povinnosti v spore z nesplneného záväzku zo zmluvy o pôžičke, ktorý je súčasne aj podkladom preto toto konanie, je iná osoba (dlžník).

26. Odvolací súd na základe vyššie uvedených záverov rozhodnutie okresného súdu podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne.

27. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).